

6

Оформлення та отримання пільг

Інформація для біженців з інвалідністю та їхніх родичів від проекту Empowerment Now та групи NOW! Nicht Ohne das Wir

Які права я маю в Німеччині?

Чимало біженців з інвалідністю та їхні родичі, опинившись у Німеччині, стикаються з серйозною проблемою: як їм отримати підтримку та допомогу? У них виникає безліч запитань щодо системи надання допомоги в Німеччині. Вони також хочуть знати, які права вони мають на отримання підтримки та допомоги. Але часто вони не можуть знайти жодної інформації про це рідною мовою.

Ось чому ми розробили шість інформаційних брошур дев'ятьма мовами. Вони містять інформацію про ваші права на отримання підтримки та про різні види допомоги. А також відповідь на питання про систему надання допомоги в Німеччині. «Яку інформацію я хотів(-ла) б отримати, опинившись у Німеччині?» Саме це питання було ключовим для нас під час укладання цих інформаційних брошур.

Ви не самотні!

У Німеччині є чимало консультаційних центрів. Тут ви можете отримати консультацію. Ви можете завжди розраховувати на підтримку!

Чому варто звернутися до консультаційного центру?

У консультаційних центрах вам допоможуть з оформленням заяви на отримання допомоги, а також у разі відхилення вашої заяви. Після консультації ви краще зрозумієте свої потреби та можливості, і зможете отримати відповідну допомогу.

Консультаційні центри

[Додаткова незалежна консультація з питань залученості \(Ergänzende unabhängige Teilhabeberatung, EUTB\)](#)

[Консультаційні центри з питань міграції при благодійних організаціях](#)

У вирішенні питань, пов'язаних із медичним обслуговуванням, медичною реабілітацією та доглядом, вам допоможе [Незалежна служба консультування пацієнтів Німеччини \(Unabhängige Patientenberatung, UPD\)](#).

Ви також можете звернутися до асоціацій осіб з інвалідністю, управління соціального забезпечення (Sozialamt), агентства зайнятості (Agentur für Arbeit) або відомства у справах інтеграції інвалідів (Integrationsamt). Часто вони знаходяться поруч із вашим місцем проживання.

У багатьох федеральних землях існує ще більше консультаційних служб. Найкраще дізнатися про них за місцем свого проживання.

Оформлення та отримання пільг

Які є основні пільги на підтримку для людей з інвалідністю? Яку посвідку на проживання потрібно мати для того, щоб отримувати пільги? Яким вимогам необхідно відповідати для того, щоб звернутися із заявою про надання пільги? Куди звертатися із заявою про надання пільги? У цій брошурі ми поінформуємо вас про те,

- хто які пільги отримує,
- як подати заяву про надання пільги,
- де подати заяву про надання пільги та
- про що потрібно пам'ятати, подаючи заяву про надання пільги.

Які пільги надаються за Законом «Про надання допомоги шукачам притулку»?

Для того, щоб задовольнити базові потреби повсякденного життя, шукачі притулку в Німеччині отримують пільги відповідно до Закону «Про надання допомоги шукачам притулку» (Asylbewerberleistungsgesetz, AsylbLG). До таких пільг належать:

- негрошові види соціальної допомоги: продукти харчування, одяг та житло, медичне обслуговування, споживчі товари та товари широкого вжитку (предмети першої необхідності)
- грошові виплати для задоволення особистих потреб у повсякденному житті (необхідні особисті потреби)
- допомога на випадок хвороби, вагітності та пологів

Пільги, які ви отримуєте під час процедури надання притулку, призначені для покриття ваших витрат на проживання та медичне забезпечення.

Хто отримує ці пільги?

Шукачі та шукачки притулку, а також особи з відтермінуванням депортації

Куди мені звертатися із заявою про надання пільг?

Це залежить від федеральної землі, наприклад, до районної адміністрації (Landratsamt), міської адміністрації, управління соціального забезпечення (Sozialamt). Дізнайтеся у найближчому до вас консультативному центрі, до якого відомства ви належите.

Яким вимогам я маю відповідати?

- Ви подали клопотання або заяву про надання притулку.
- У вас є довідка про реєстрацію в якості прохача притулку або дозвіл на тимчасове перебування відповідно до Закону «Про процедуру надання притулку».
- Ви мешкаєте в Німеччині.
- Вашого майна або доходів не вистачає на проживання.

Зверніть увагу

Шукачі та шукачки притулку мають право на так звані аналогічні пільги; навіть особи з відтермінуванням депортації мають на це право. Такі особи повинні перебувати в Німеччині протягом 36 місяців. «Аналогічні пільги» – це пільги, які за своєю природою та розміром прирівнюються до соціальної допомоги.

Допомога громадянина (Bürgergeld) та соціальна допомога (Sozialhilfe)

Допомога громадянина та соціальна допомога – це фінансова підтримка з боку держави для осіб, які не мають достатньо коштів для існування. Найголовнішою відмінністю між допомогою громадянина та соціальною допомогою – це працездатність. Допомогу громадянина отримують працездатні особи. Соціальну допомогу отримують непрацездатні особи.

Заява на отримання допомоги громадянина: ви працездатні.

Хто отримує цю допомогу?

- Особи зі статусом біженця, особи, які мають право на притулок, та особи, які мають право на додатковий захист
- Особи, які мають посвідку на тимчасове перебування відповідно до § 24 Закону «Про порядок перебування іноземних громадян»

Куди мені звертатися із заявою про допомогу?

До центру зайнятості (Jobcenter)

Яким вимогам я маю відповідати?

- У вас є посвідка на тимчасове перебування або тимчасове посвідчення про право перебування.
- Ви можете працювати щонайменше три години на день. Ви також залежите від фінансової допомоги.
- Ви не можете працювати, але мешкаєте з працездатною особою.
- Вам виповнилося 15 років або ви ще не досягли пенсійного віку.

У цьому випадку вам слід звернутися із заявою про допомогу громадянина для отримання фінансової підтримки.

Заява на отримання соціальної допомоги: ви непрацездатні та не пенсійного віку.

Хто отримує цю допомогу?

- Особи зі статусом біженця, особи, які мають право на притулок, та особи, які мають право на додатковий захист
- Особи, які мають посвідку на тимчасове перебування відповідно до § 24 Закону «Про порядок перебування іноземних громадян»
- Шукачі та шукачки притулку, а також особи з відтермінуванням депортації, які перебувають у Німеччині щонайменше 36 місяців та мають право на аналогічну допомогу відповідно до § 2 Закону «Про надання допомоги прохачам притулку».

Куди мені звертатися із заявою про допомогу?

До управління соціального забезпечення (Sozialamt)

Яким вимогам я маю відповідати?

- У вас є посвідка на тимчасове перебування або тимчасове посвідчення про право перебування.
- Ви непрацездатні (прожитковий мінімум) або ви досягли пенсійного віку (базове забезпечення).

Медичне страхування

Державне медичне страхування є страховою системою. Воно регулюється державою і гарантує громадянам Німеччини базове медичне забезпечення.

Примітка для шукачів та шукачок притулку, а також осіб із відтермінуванням депортації

- Шукачі та шукачки притулку не підлягають обов'язковому медичному страхуванню. Натомість вони отримують допомогу відповідно до Закону «Про надання допомоги шукачам притулку».
- Шукачі та шукачки притулку, а також особи з відтермінуванням депортації, які перебувають в Німеччині понад 36 місяців, отримують по всій Німеччині так звану медичну картку біженця. За реєстрацію відповідає управління соціального забезпечення (Sozialamt).
- Після успішного проходження процедури надання притулку державне (або приватне) медичне страхування є обов'язковим!

Хто отримує ці пільги?

- Особи зі статусом біженця, особи, які мають право на притулок, та особи, які мають право на додатковий захист
- Особи, які мають посвідку на тимчасове перебування відповідно до § 24 Закону «Про порядок перебування іноземних громадян»

Куди мені звертатися із заявою про допомогу?

До центру зайнятості (Jobcenter), управління соціального забезпечення (Sozialamt) або лікарняної каси (Krankenkasse)

Яким вимогам я маю відповідати?

- Якщо ви отримуєте **підтримку від держави**, то зверніться із заявою на членство в лікарняній касі (Krankenkasse). Надішліть свідоцтво про своє членство до центру зайнятості (Jobcenter) або управління соціального забезпечення (Sozialamt). Заяву про членство в лікарняній касі можна подати в центрі зайнятості або управлінні соціального забезпечення.
- Якщо ви **працездатні**, то укладіть договір медичного страхування з обраною вами лікарняною касою.

Тут ви знайдете перелік [лікарняних кас](#) (Krankenkasse).

Існує також сімейне страхування. Подружжя та діти працездатних осіб можуть бути приєднані до медичного страхування того з батьків, хто працює. Це безплатно.

Посвідчення особи з важкою формою інвалідності (Schwerbehindertenausweis)

Посвідчення особи з важкою формою інвалідності

У Німеччині особи з визнаною важкою формою інвалідністю отримують посвідчення особи з важкою формою інвалідності. Воно є доказом ступеня їхньої інвалідності. Посвідчення надає їм право на пільги, так звану компенсацію за обмежені можливості. До них належать, наприклад, знижки на квитки в кіно і театр, на проїзд у місцевому громадському транспорті та абонентську плату за радіо й телебачення. Маючи посвідчення, вони отримують податкові пільги.

Хто отримує ці пільги?

- Особи зі статусом біженця, особи, які мають право на притулок, та особи, які мають право на додатковий захист
- Особи, які мають посвідку на тимчасове перебування відповідно до § 24 Закону «Про порядок перебування іноземних громадян»
- Шукачі та шукачки притулку, а також особи з відтермінуванням депортації

Куди мені звертатися із заявою про допомогу?

До управління пенсійного забезпечення

Яким вимогам я маю відповідати?

- Ви є інвалідом щонайменше шість місяців.
- Ви вже зверталися до управління пенсійного забезпечення із заявою про визначення ступеня інвалідності (Grad der Behinderung (GdB)). Згодом ви отримали повідомлення про визначення ступеня інвалідності.
- Якщо ваш ступінь інвалідності 30 або вище, то ви будете визнані як особа, що має інвалідність.
- Вам потрібно мати ступінь інвалідності 50 або більше, щоб отримати посвідчення особи з важкою формою інвалідності.

Ви звертаєтеся до найближчого управління пенсійного забезпечення із заявою про отримання посвідчення особи з важкою формою інвалідності. Для цього вам знадобиться повідомлення про встановлення інвалідності. Більш розлогу інформацію ви знайдете у відео: [Як отримати визнання своєї інвалідності в Німеччині?](#)

Допомога по догляду

В Німеччині допомога по догляду є складовою соціальної допомоги (Sozialhilfe). Це соціальна пільга, за допомогою якої держава підтримує людей, які потребують постійного догляду та які не можуть самостійно себе обслуговувати. Допомога по догляду передбачає, наприклад, домашній та амбулаторний догляд, а також допоміжні засоби для догляду.

Хто отримує цю допомогу?

- Особи зі статусом біженця, особи, які мають право на притулок, та особи, які мають право на додатковий захист
- Особи, які мають посвідку на тимчасове перебування згідно з § 24 Закону «Про порядок перебування іноземних громадян»
- Шукачі та шукачки притулку, а також особи з відтермінуванням депортації, які перебувають у Німеччині протягом 36 місяців, можуть отримати допомогу по догляду як **ініціативну допомогу**.

Що таке ініціативна допомога?

Якщо ви не маєте законного права на отримання допомоги, то установа ухвалює рішення щодо надання вам допомоги, по яку ви звернулися. Важливо: ви повинні вимагати цієї допомоги.

Зверніть увагу

Хто не має права на допомогу по догляду? Шукачі та шукачки притулку, а також особи з відтермінуванням депортації, які перебувають у Німеччині менше 36 місяців. Щоправда, управління соціального забезпечення може призначити допомогу (§ 6 частина 1 Закону «Про надання допомоги шукачам притулку»), якщо вона необхідна для збереження здоров'я або задоволення особливих потреб дітей.

Куди мені звертатися із заявою про допомогу?

До управління соціального забезпечення (Sozialamt)

Яким вимогам я маю відповідати?

- Ви потребуєте постійної допомоги в повсякденному житті через хворобу або інвалідність.

Ви звертаєтесь до управління соціального забезпечення (Sozialamt) із офіційною заявою та заявою у довільній формі про визнання вашої потреби в догляді. Після цього управління соціального забезпечення призначає оцінку потреби в догляді. Під час такої оцінки визначається ступінь самостійності людини, яка потребує догляду, в шести сферах життя. Опісля обчислюється ступінь потреби в догляді (ступінь потреби в догляді від 1 до 5). Особа, яка потребує догляду, отримує допомогу по догляду відповідно до свого ступеня потреби в догляді.

Заява на отримання пільг на залученість

Пільги на залученість («допомога в соціальній адаптації», (Eingliederungshilfe) – це заходи підтримки для осіб з інвалідністю. Вони покликані забезпечити рівноправну участь у суспільному житті. До пільг на залученість належать, наприклад, послуги особистого помічника, допоміжні та лікарські засоби.

Хто отримує ці пільги?

- Особи зі статусом біженця, особи, які мають право на притулок, та особи, які мають право на додатковий захист
- Особи, які мають посвідку на тимчасове перебування згідно з § 24 Закону «Про порядок перебування іноземних громадян»
- Шукачі та шукачки притулку, а також особи з відтермінуванням депортації, які перебувають у Німеччині протягом 36 місяців, можуть отримати допомогу в соціальній адаптації (Eingliederungshilfe) як ініціативну допомогу

Зверніть увагу

Шукачі та шукачки притулку, а також особи з відтермінуванням депортації, які перебувають у Німеччині менше 36 місяців, не мають права на допомогу в соціальній адаптації (Eingliederungshilfe). Управління може схвалити допомогу в соціальній адаптації, якщо вона є необхідною з медичної точки зору або сприяє збереженню здоров'я.

Зверніть увагу

До дітей та підлітків застосовуються спеціальні положення.

Куди мені звертатися із заявою про допомогу?

До надавачів реабілітаційних послуг (як-от управління соціального забезпечення (Sozialamt) та лікарняна каса (Krankenkasse))

Яким вимогам я маю відповідати?

- Ви є інвалідом щонайменше шість місяців.
- У вас є інвалідність та потреба, наприклад, у допоміжних заходах або особистому помічникові.

Залежно від виду допомоги, ви подаєте заяву довільної форми до надавача реабілітаційних послуг. Більше про це ви можете дізнатися в консультативному центрі.

Допомога на медичну реабілітацію

Хронічно хворі люди або люди з інвалідністю мають право на допомогу на медичну реабілітацію. До цієї допомоги відносяться заходи, спрямовані на підтримання або поліпшення стану здоров'я. До складу медичної реабілітації належать, наприклад, медичні процедури, ліки та перев'язувальні матеріали, рання підтримка для дітей з інвалідністю, допоміжні та лікарські засоби.

Хто отримує ці пільги?

- Особи зі статусом біженця, особи, які мають право на притулок, та особи, які мають право на додатковий захист
- Особи, які отримали посвідку на тимчасове перебування відповідно до § 24 Закону «Про порядок перебування іноземних громадян»
- Шукачі та шукачки притулку, а також особи з відтермінуванням депортації, які перебувають у Німеччині протягом 36 місяців, можуть отримати допомогу на медичну реабілітацію як ініціативну допомогу.

Зверніть увагу

Шукачі та шукачки притулку, а також особи з відтермінуванням депортації, які перебувають у Німеччині менше 36 місяців, не мають права на допомогу на медичну реабілітацію. Доступ до медичної реабілітаційної допомоги може бути схвалений в окремих випадках, якщо вона є необхідною з медичної точки зору або сприяє збереженню здоров'я.

Куди мені звертатися із заявою про допомогу?

- Шукачі та шукачки притулку, а також особи з відтермінуванням депортації: до управління соціального забезпечення (Sozialamt)
- Особи зі статусом біженця, особи, які мають право на притулок, та особи, які мають право на додатковий захист, а також особи, які мають посвідку на тимчасове перебування відповідно до § 24 Закону «Про порядок перебування іноземних громадян»: до лікарняної каси (Krankenkasse)

Яким вимогам я маю відповідати?

- Ви обмежені у своєму повсякденному житті через хворобу або інвалідність.
- Процедура необхідна в медичних цілях.
- Процедура має бути призначена лікарем та погоджена надавачем послуг.

Для того щоб подати заяву на отримання допомоги, ви можете звернутися до управління соціального забезпечення (Sozialamt) або до вашої державної лікарняної каси (Krankenkasse). Однак перед цим обов'язково зверніться до консультаційного центру за консультацією.

Допоміжні засоби

Допоміжні засоби – це предмети, які допомагають людям з інвалідністю у їхньому повсякденному житті. До них належать інвалідні візки, слухові апарати, протези, засоби для корекції зору та засоби для ходіння.

Хто отримує ці пільги?

- Особи зі статусом біженця, особи, які мають право на притулок, та особи, які мають право на додатковий захист
- Особи, які отримали посвідку на тимчасове перебування згідно з § 24 Закону «Про порядок перебування іноземних громадян»
- Шукачі та шукачки притулку, а також особи з відтермінуванням депортації, які перебувають у Німеччині протягом 36 місяців, можуть отримати допоміжні засоби як ініціативну допомогу.

Зверніть увагу

Шукачі та шукачки притулку, а також особи з відтермінуванням депортації, які перебувають у Німеччині менше 36 місяців, мають право на допоміжні засоби, якщо вони необхідні з медичної точки зору або сприяють збереженню здоров'я.

Куди мені звертатися із заявою про допомогу?

- Шукачі та шукачки притулку, а також особи з відтермінуванням депортації: до управління соціального забезпечення (Sozialamt)
- Особи зі статусом біженця, особи, які мають право на притулок, та особи, які мають право на додатковий захист, а також особи, які мають посвідку на тимчасове перебування відповідно до § 24 Закону «Про порядок перебування іноземних громадян»: до лікарняної каси (Krankenkasse)

Яким вимогам я маю відповідати?

- Вам потрібна підтримка у повсякденній діяльності.

Важливо: шукачі та шукачки притулку, а також особи з відтермінуванням депортації повинні спочатку звернутися до управління соціального забезпечення (Sozialamt) та отримати там дозвіл на допоміжні засоби. Тільки після цього управління соціального забезпечення покриє витрати на допоміжні засоби. Особи зі статусом біженця, особи, які мають право на притулок, та особи, які мають право на додатковий захист, а також особи, які мають посвідку на тимчасове перебування згідно з § 24 Закону «Про порядок перебування іноземних громадян» застраховані на випадок хвороби. Тому вони можуть звернутися до лікарки або лікаря. В клініці вам випишуть рецепт на отримання допоміжного засобу. Якщо ви хочете, щоб допомогу оплатила ваша лікарняна каса, то вам необхідно дізнатися, чи лікарняна каса має схвалити придбання допоміжного засобу.

Пільги для незрячих

Люди з вадами зору та незрячі мають право на пільги для незрячих. Пільги для незрячих – це фінансова компенсація за те, що такі люди мають обмежені можливості в повсякденному житті та загалом несуть вищі фінансові витрати. Пільги для незрячих – це щомісячна фінансова підтримка. Вони виплачуються незалежно від віку, доходу та майна. Вони не можуть бути зараховані до інших соціальних виплат як дохід. Пільги для незрячих – це допомога, що надається федеральними землями. В різних федеральних землях діють різні правила.

Хто отримує ці пільги?

- Особи зі статусом біженця, особи, які мають право на притулок, та особи, які мають право на додатковий захист
- Особи, які мають посвідку на тимчасове перебування відповідно до § 24 Закону «Про порядок перебування іноземних громадян»
- Шукачі та шукачки притулку, а також особи з відтермінуванням депортації, які перебувають у Німеччині протягом 36 місяців

Зверніть увагу

Шукачі та шукачки притулку, а також особи з відтермінуванням депортації, які перебувають у Німеччині менше 36 місяців, не мають права на пільги для незрячих.

Куди мені звертатися із заявою про допомогу?

- Шукачі та шукачки притулку, а також особи з відтермінуванням депортації, які перебувають у Німеччині протягом 36 місяців: до управління соціального забезпечення (Sozialamt).
- Особи зі статусом біженця, особи, які мають право на притулок, та особи, які мають право на додатковий захист, а також особи, які мають посвідку на тимчасове перебування відповідно до § 24 Закону «Про порядок перебування іноземних громадян»: до управління пенсійного забезпечення.

Яким вимогам я маю відповідати?

- Вам потрібно документальне підтвердження того, що ви незрячі.

Ми рекомендуємо вам спочатку дізнатися в установах та консультативному центрі про те, як подати заяву на отримання пільг для незрячих. Після цього ви можете подати заяву.

В рамках серії « **Інформація для біженців з інвалідністю та їхніх родичів** » вийшли такі брошури:

Перші кроки після прибуття до Німеччини – інформація про найважливіші контактні пункти після прибуття до Німеччини

Система допомоги для людей з інвалідністю – інформація про пільги на залученість, порівняння соціальних пільг із пільгами на залученість, оформлення заяви на отримання допоміжних засобів, визнання інвалідності

Здоров'я, реабілітація та догляд – корисна інформація про право на медичне обслуговування, реабілітацію та догляд, а також про систему лікарняних кас

Система допомоги для членів родин із дітьми з інвалідністю – інформація про право на шкільну освіту, пільги на догляд та підтримку

Соціалізація та мовні курси – перелік пільг, які сприятимуть вашій соціалізації в Німеччині. Інформація про інтеграційні курси, житло, пристосоване для осіб з інвалідністю, та особистого помічника

Оформлення та отримання пільг – усе, що потрібно знати про найважливіші державні пільги та як їх оформити

Хто такі «ми»?

Ми – це проєкт під назвою «Empowerment Now», втілений організацією «Handicap International», а також самопредставники та самопредставниці від організації «NOW! Nicht Ohne das Wir». Ми прагнемо полегшити біженцям з інвалідністю та їхнім родичам доступ до інформації. Члени групи «NOW! Nicht Ohne das Wir» на власному досвіді відчули, як важко отримати підтримку та допомогу в Німеччині. Саме тому вони хочуть поділитися своїми знаннями. Зокрема, і з вами.

Про групу «NOW! Nicht Ohne das Wir»:

«NOW! Nicht Ohne das Wir» – це група самопредставництва для біженців з інвалідністю. Ми самі є біженцями і маємо інвалідність. З моменту нашого прибуття до Німеччини ми зіткнулися з різними перепонами. Але в нашій групі ми знаходимо розуміння і солідарність. Ми зміцнюємо один одного і разом працюємо над створенням інклюзивного суспільства. Ми прагнемо, щоб біженці з інвалідністю та їхні родини могли жити в Німеччині краще. Група са-

мо-представництва

«NOW! Nicht Ohne das Wir» підтримується організацією «Handicap International» в рамках проєкту «Empowerment Now».

Про проєкт «Empowerment Now»

В рамках проєкту «Empowerment Now» організація «Handicap International» підтримує самопредставництво біженців з інвалідністю та їхніх родичів. Разом із групою «NOW! Nicht Ohne das Wir» ми відстоюємо права та інтереси біженців з інвалідністю. Ми виступаємо за те, щоб потреби біженців з інвалідністю систематично враховувалися – від забезпечення житлом і доступу до безбар'єрних мовних курсів та інтеграції на ринку праці.

Спонсори проєкту «Empowerment Now»:

Die Beauftragte der Bundesregierung
für Migration, Flüchtlinge und Integration
Die Beauftragte der Bundesregierung für Antirassismus